

Р.А.Андросенко

Санкт-Петербургский
Государственный Университет

Гунь юй чжи шуй

鯨禹治水

21.11.2016

Гунь юй чжи шуй 鯀禹治水

Гунь [отец Юя] и Юй [Великий]
усмиряют (усмирили\обуздали) воду
(водную стихию)

Китайский «Миф о потопе»

Разлив Янцзы 長江
произошел в ~1920 г. днэ

Разлив Янцзы происходил в 1494 г.
(Минчао 明朝 1368–1644)

Мифология 中国神话 (кратко)

Император Яо (堯 2356 – 2255 днэ)

Гунь 崇伯鯀 – пытался остановить потоп

Шунь 舜 (~2294 - ~2184 днэ)

заменял императора Яо (堯 2356 - 2255 днэ)

Юй Великий (大禹 ~2200 - ~2101 днэ)

Смог остановить потоп

И 益 (2000 днэ) - помог Великому Юю остановить
потоп

\ Фэй Великий 大費 (Исторические записки)

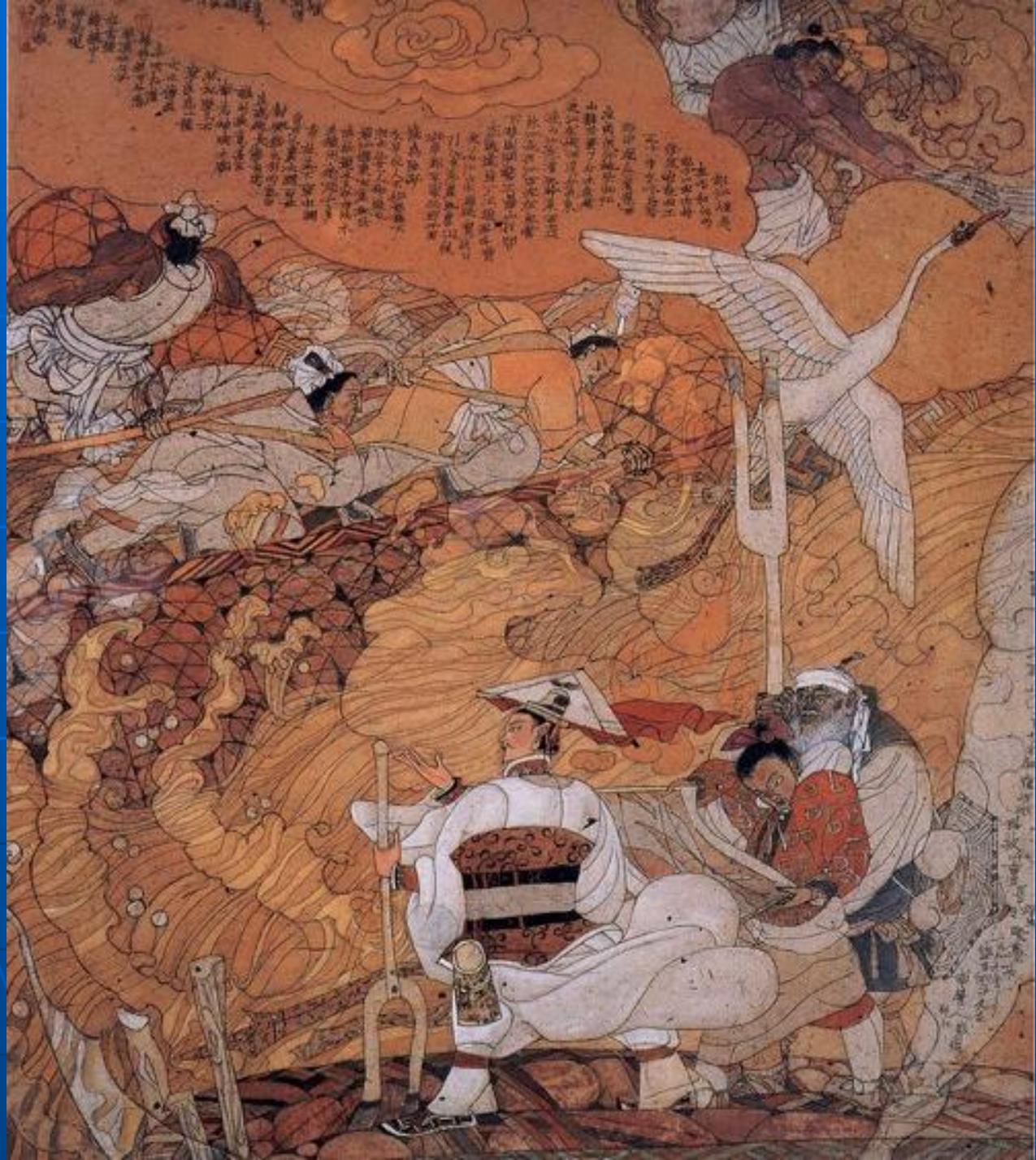
Основал дин. Ся 夏朝 (2070 - 1600 днэ/ 2205 -
1766 днэ).

Шу

нэ)

Шунь 舜 (~2294 - ~2184 днэ)

大禹治水

微信号: lidanqinart

栩栩如生砂岩浮雕大禹治水

中国古代神话故事连环画

Источники, описывающие китайский «Миф о потопе»

|

尚書 Шаншу

(альтернативное название трактата
"Шуцзин" (书经))

尚書

«Книга истории»

書錢宗武，江灝。
尚書。
五南圖書出版股份有限公司
2001
513 с。
Стр. 61

予思日孜孜。」「皋陶曰：「吁！如何？」禹曰：「洪水滔天，浩浩懷山襄陵，下民昏墊。予乘四載，隨山刊木，暨益奏庶鮮食。予決九川距四海，浚畎澮距川。暨稷播，奏庶艱食鮮食。懋遷有無，化居。烝民乃粒，萬邦作乂。」皋陶曰：「兪！師汝昌言。」

【注釋】

●昌言：美言。精當的言論。●都：表示讚美的嘆詞。●日：每天。孜孜：勤勉，努力不懈怠。●浩浩：水勢盛大。懷：包圍。襄：漫上。●昏墊：鄭玄說：「昏，沒也。墊，陷也。禹言洪水之時，民有沒陷之害。」意思是沉沒陷落。●四載：四種交通工具。《史記·夏本紀》：「予陸行乘車，水行乘舟，泥行乘橇，山行乘橰，行山基木。」橇，如淳說「以板置泥上，以通行路」。橰，《史記·河渠書》作「橋」。閩百詩說就是橰。●隨：沿著、順著。刊：砍削。《史記·夏本紀》作「柔」。《說文》：「柔，橇也。用刀或斧頭砍樹木作為認路的記號。●暨：同，和。奏：進。庶：眾。指眾百姓。鮮：新殺的鳥獸。●沿：疏通。九川：九州之川。按照《禹貢》的說法，是指弱水、黑水、河、漾、江、汜水、淮、渭、洛。距：至，到達。●浚：深挖疏通。畎澮：田間的水溝。●播：播種。●艱食：馬融說：「根生之食，謂百穀。」●懋：通「貿」。《說文》：「貿，易財也。」「貿遷有無」，《史記·夏本紀》作「調有餘補不足」。●化居：《史記·夏本紀》作「徙居」。遷移居積的貨物。●粒：王引之讀為「立」，意思是「定」。《史記·夏本紀》作「定」。●作：開始。王引

禹曰：洪水滔天，浩浩懷山襄陵，下民昏墊。予乘四載，隨山刊木，暨益奏庶鮮食。

予決九川，距四海，濬畎澮距川。

(<http://ctext.org/shang-shu/yu-shu/zh>)

書錢宗武，江灝。

尚書。

五南圖書出版股份有限公司

2001. 513 с. Стр. 61

尚書

'describe it?' Yü replied, 'The **inundating** waters seemed to assail the heavens, and in their vast extent embraced the hills and overtopped the great mounds, so that the people were bewildered and overwhelmed. I mounted my four conveyances¹, and all along the hills hewed down the trees, at the same time, along with Yi, showing the multitudes how to get flesh to eat. I (also) opened passages for the streams (throughout the) nine (provinces), and conducted them to the four seas. I deepened (more-over) the channels and canals, and conducted them to the streams, sowing (grain), at the same time,

[James Legge. The Sacred Books of China.
J Atlantic Publishers & Distri, 1879. p 57]

The inundating waters seemed to assail the heavens, and in their extent embraced the hills and overtopped the great mounds, so that the people were bewildered and overwhelmed. I opened passages for the streams throughout the nine provinces and conducted them to the seas. I deepened the channels and conducted them to the streams.

[James Legge. The Sacred Books of China.

J Atlantic Publishers & Distri, 1879. p 57]

禹曰：洪水滔天，浩浩懷山襄陵，下民昏墊。
予乘四載，隨山刊木，暨益奏庶鮮食。
予決九川，距四海，濬畎澮距川。

Юй сказал: Воды потопа могли достичь небес (подняться\перелиться до небес), мощный поток стремился к [вершинам] гор и холмов, народ гибнул и страдал. Я 予 использовал (создал/ ехать 乘) четыре пути (доставки 載), порубив в горах деревья 隨山刊木, так же (и) река взувалась (вода прибывала 益) свежая еда (свежая рыба 鮮食) только тогда. Я отвёл девять рек 予決九川 (потоков 川) в четыре моря (距四海), открыл пути воде (провёл воду каналами 浚) к оросительным канавам на полях 畎澮, находящихся у [реки] (потока 川).

Перевод Р.А. Андросенко 2016

洪水滔滔 хуншуй таотао - безостановочный паводок, непрерывное наводнение

川 чуань река, поток

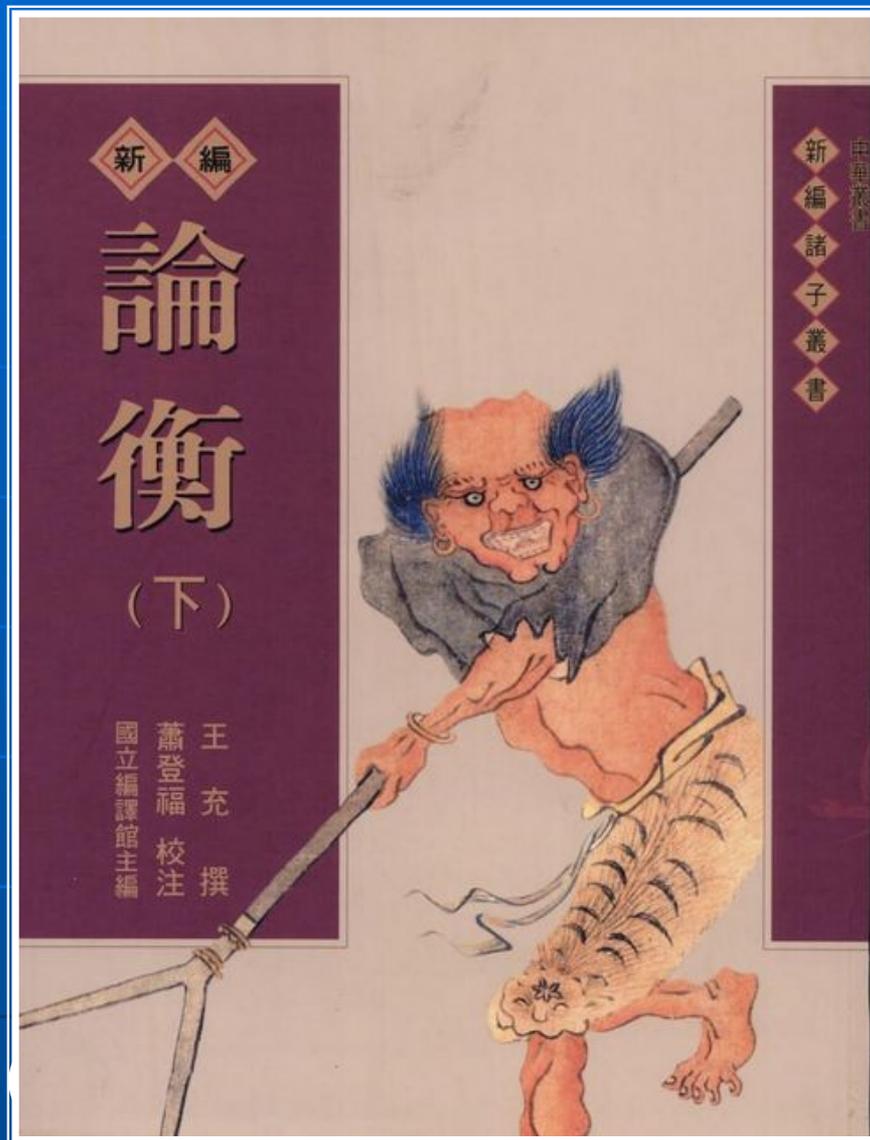
滔天 таотянь подниматься к небесам (滔 тао подниматься, вздыматься)

II

Ван Чун (王充 Ван Чжунжэнь 仲任,
~27-104 нэ)

«Лунь хэн» (論衡, «Критические
рассуждения»)

(ShanHai Jing: A Book Covered with Blood: The Story Of
Developers Of The Catalog Of Human Population. Kate
Bazilevsky. HPA Pres. 2014. 126 с.)

Ван Чун

~27-104

НЭ)

«Лунь хэн» (論衡, «Критические
рассуждения»

王充
新編論衡(下)
五南圖書出版股份有限公司
2000
875 c

有的書傳說：「少昊氏有四個後代，名叫重、該、修、熙；確實能做好金官、官。派重當木正句芒的官，派該為金正蓐收的官，修及熙為水正玄冥官。歷代不失是能完成少皞氏的功業。這是三種報功的祭祀。顓頊氏的兒子名叫犁，當祝融火正工氏有個兒子名叫句龍，當土正后土的官。這是另兩種報功的祭祀。后土是社，稷神農烈山氏有個兒子叫做柱，當稷官。從夏朝以上的祭社稷，是在祭拜這兩人。周棄，也當過稷官，從商朝以來，所祭的稷神，是在祭周棄？」

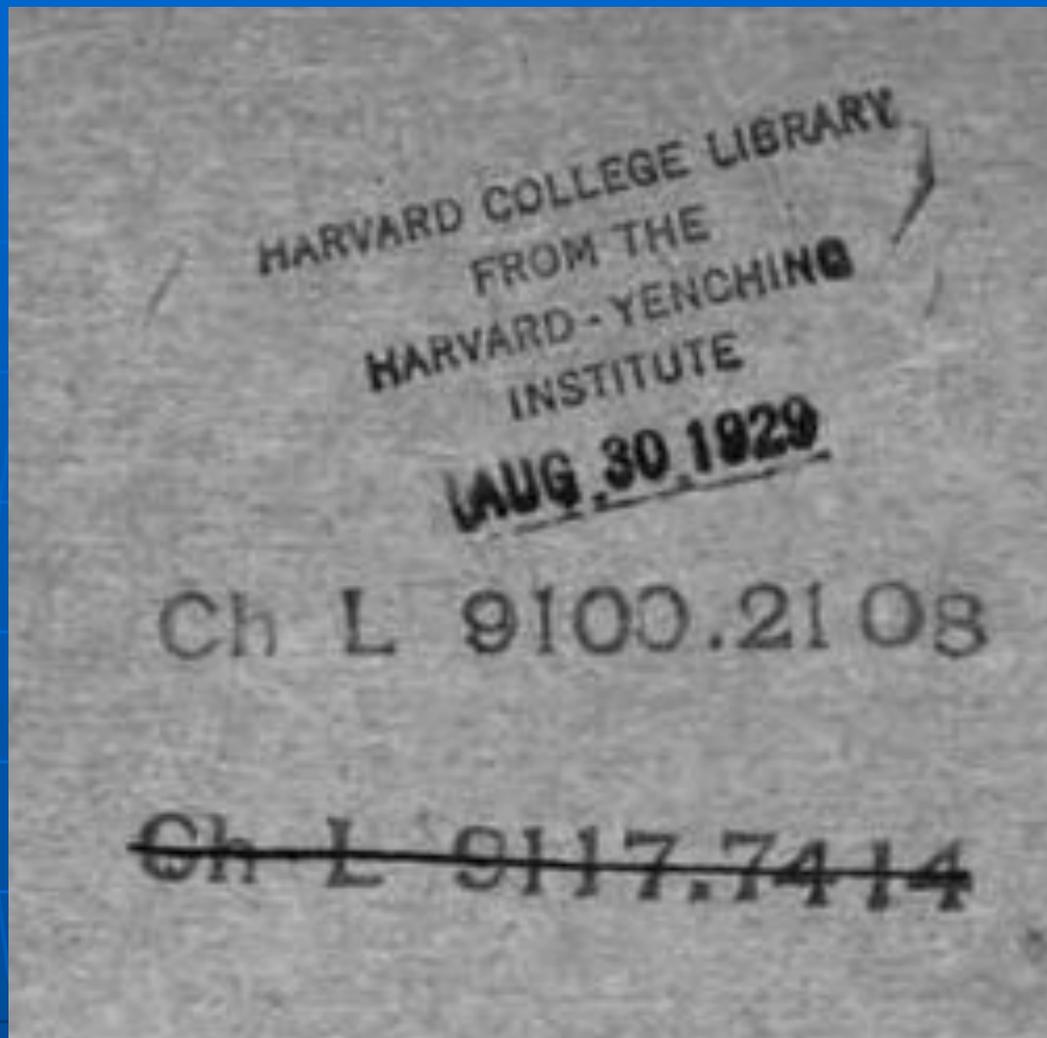
《禮記》說：「神農烈山氏統治天下的時候，他的兒子名叫柱，能繁殖百穀；的時候，周棄繼承他的事業，所以祭拜棄做稷神。共工氏統治全國九州的時候，他叫后土，能治理九州的土地，所以祭拜他當社神。」有的書籍說：「炎帝努力處理變成灶神。禹努力為天下人治水而死，死後變成社神。」《禮記》說：「帝王為了

III

Дуань Юйцай 段玉裁
(1735—1815) филолог

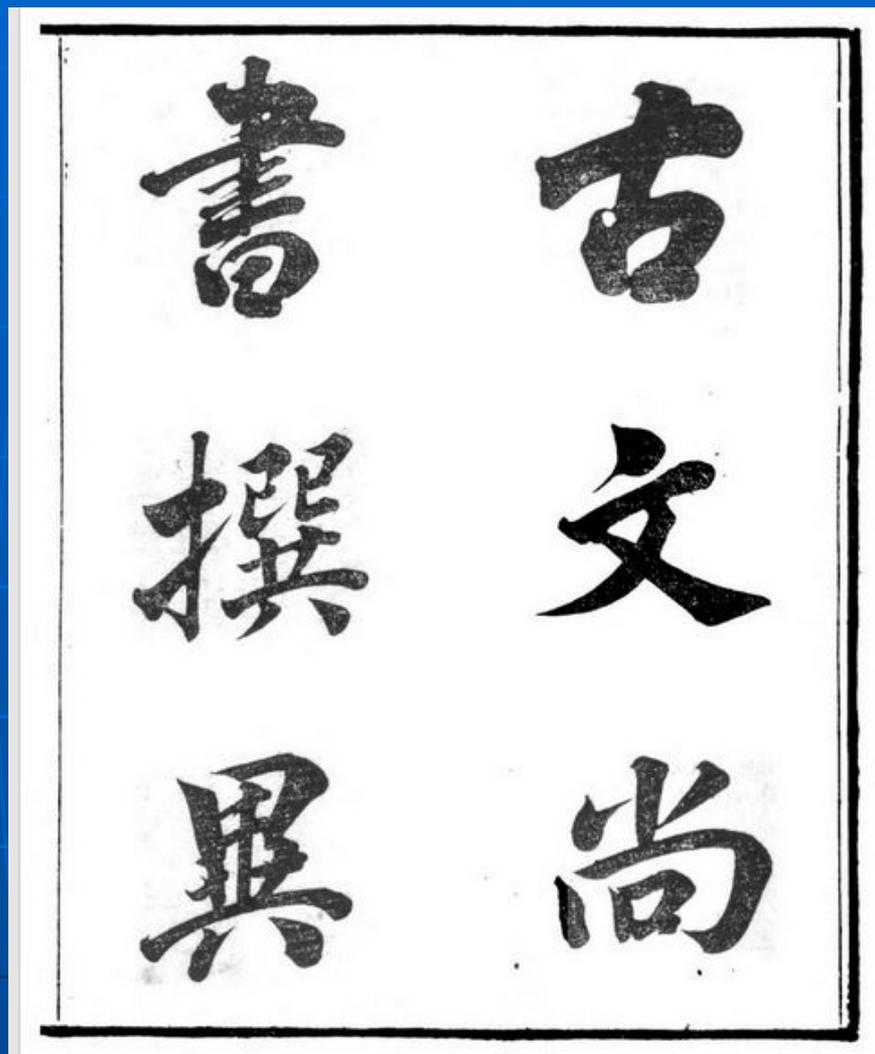
段玉裁。
尚書古文撰異：三十二卷。
七葉衍祥堂

段玉裁.

尚書古文撰異:三十二卷.

七葉衍祥堂 Harvard College Library 1929

段玉裁.

尚書古文撰異:三十二卷.

七葉衍祥堂

段玉裁
尚書古文撰異：三十二
卷
七葉衍祥堂

Авт. Дуань Юйцай

云伏生以益稷合於皋陶謨復出之帝曰己下是也
皋陶曰吁如何禹曰洪水滔天浩浩懷山襄陵下民昏墊
予乘四載

夏本紀述皋陶謨無乘四載三字但云予陸行乘車水

行乘舟泥行乘橈山行乘楫河渠書引夏書陸行載車

水行載舟泥行蹈毳山行卽橋一作溝洫志引夏書陸

行載車水行載舟泥行乘橈山行則榻說文六篇木部

櫟字下云山行所乘者从木纍聲虞書曰子乘四載水

行乘舟陸行乘車山行乘櫟澤行乘軻閻氏百詩謂許

所據古文尚書多十六字不知此十六字乃自古相傳

書說而備載之非尚書正文有之也虞夏書九族五典

IV

山海經 (~400 днэ)

Шанхайцзин

天下圖

八十一國

自東至西極二億三萬三千五百里七十二步東西二萬八千里

自南極至北極二億三千五百里七十二步南北二萬六千里

«Миф» о потопе – западное
обозначение;

В Китае «миф о потопе» считался
реальной историей

Источники

1. 王充. 新編論衡(下)
五南圖書出版股份有限公司, 2000. 875 с.
2. 段玉裁.
尚書古文撰異: 三十二卷. 七葉衍祥堂 (1735-1815)
3. James Legge. The Sacred Books of China.
J Atlantic Publishers & Distri, 1879.
4. <http://ctext.org/shang-shu/yu-shu/zh>
(19.11.2016)
5. Shanghai Jing: A Book Covered with Blood: The Story Of Developers Of The Catalog Of Human Population. Kate Bazilevsky. HPA Pres. 2014. 126 с.
6. <https://book.douban.com/series/5307>
(19.11.2016)
7. http://www.360doc.com/content/11/1107/22/7814856_162627110.shtml
(19.11.2016)
8. <http://www.newsancai.com/b5/traditional/136-culture/74374-sha.html>
(19.11.2016)